

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA KURULLARIN İŞLEYİŞİ

2547 sayılı Kanun ile yükseköğretim kurumlarının bünyesinde çok sayıda kurulun tanımlandığı ve bu kurulların kendi görev alanlarında karar organı olarak çok önemli işlevler yüklediği görülmektedir. Bahse konu kurulların oluşma şekli, toplanma usulü, görevleri, toplantı ve karar nisabı aşağıdaki tablo yardımıyla özetlenebilir:

KURUL	ÜYELERİ	TOPLANMA USULÜ	TOPLANTI NİSABI	GÖREVLERİ	KARAR NİSABI
Üniversite Senatosu	Rektörün başkanlığında, rektör yardımcıları, dekanlar ve her fakülteden fakülte kurullarınca üç yıl için seçilecek birer öğretim üyesi ile rektörlüğe bağhenstitü ve yüksekokul müdürlerinden teşekkül eder (Md.14).	Her eğitim - öğretim yılı başında ve sonunda olmak üzere en az iki defa toplanır. Ayrıca, Rektör gerekli gördüğü hallerde senatoyu toplantıya çağırır (Md.14).	Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarısından fazlasıdır (Md.61).	(1) Üniversitenin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak, (2) Üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun ve yönetmelik taslaklarını hazırlamak veya görüş bildirmek, (3) Rektörün onayından sonra Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak, (4) Üniversitenin yıllık eğitim - öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak, (5) Bir sınava bağlı olmayan fahri akademik ünvanlar vermek ve fakülte kurullarının bu konudaki önerilerini karara bağlamak, (6) Fakülte kurulları ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamak, (7) Üniversite yönetim kuruluna üye seçmek, (8) Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır (Md.14).	Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ayrıca, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimser oy kullanılmaz. (Md.61)
Üniversite Yönetim Kurulu	Rektör başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek	Rektör gerektiğinde yönetim kurulunu	Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye	(1) Yükseköğretim üst kuruluşları ile senato kararlarının uygulanmasında, belirlenen plan ve	Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ayrıca, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla

	<p>şekilde senatoca dört yıl için seçilecek üç profesörden oluşur. Ayrıca, Rektör yardımcılarını oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına katılabilirler (Md.15).</p>	<p>toplantıya çağırır (Md.15).</p>	<p>tamsayısının yarısından fazlasıdır (Md.61)</p>	<p>programlar doğrultusunda rektöre yardım etmek, (2) Faaliyet plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak; üniversiteye bağlı birimlerin önerilerini dikkate alarak yatırım programını, bütçe tasarısını taslağını incelemek ve kendi önerileri ile birlikte rektörlüğe ,vakıf üniversitelerinde ise mütevelli heyetine sunmak,(1) (3) Üniversite yönetimi ile ilgili rektörün getireceği konularda karar almak, (4) Fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek kesin karara bağlamak, (5) Bu kanun ile verilen diğer görevleri yapmaktır (Md.15).</p>	<p>vermekle görevlidir. Çekimsiz oyu <u>kullanılmaz</u> (Md.61)</p>
<p>Fakülte Kurulu</p>	<p>Dekan başkanlığında fakülteye bağlı bölümlerin başkanları (varsa) fakülteye bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden ve üç yıl için fakülte profesörlerin kendi aralarından seçecekleri üç, doçentlerin kendi aralarından seçecekleri iki, yardımcı doçentlerin kendi aralarından seçecekleri bir öğretim üyesinden oluşur (Md.17).</p>	<p>Fakülte kurulu olağan şekilde her yarı yıl başında ve sonunda toplanır. Ayrıca, Dekan gerekli gördüğü hallerde fakülte kurulunu toplantıya çağırır (Md.17).</p>	<p>Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarısından fazlasıdır (Md.61)</p>	<p>(1) Fakültenin, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili esasları, plan, program ve eğitim - öğretim takvimini kararlaştırmak, (2) Fakülte yönetim kuruluna üye seçmek, (3) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır (Md.17).</p>	<p>Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ayrıca, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimsiz oyu <u>kullanılmaz</u> (Md.61)</p>
<p>Fakülte Yönetim Kurulu</p>	<p>Fakülte yönetim kurulu, dekanın başkanlığında fakülte kurulunun üç yıl için seçeceği üç profesör, iki doçent ve bir yardımcı doçentten oluşur (Md.18).</p>	<p>Fakülte yönetim kurulu dekanın çağırısı üzerine toplanır (Md.18)</p>	<p>Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarısından fazlasıdır (Md.61)</p>	<p>(1) Fakülte kurulunun kararları ile tespit ettiği esasların uygulanmasında dekanın yardım etmek, (2) Fakültenin eğitim - öğretim, plan ve programları ile takvimin uygulanmasını sağlamak,</p>	<p>Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ayrıca, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimsiz oyu <u>kullanılmaz</u> (Md.61)</p>

				(3) Fakültenin yatırım, program ve bütçe tasarısını hazırlamak, (4) Dekanın fakülte yönetimi ile ilgili getireceği bütün işlerde karar almak, (5) Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek, (6) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır (Md.18).	
Enstitü Kurulu	Müdür başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüyü oluşturan ana bilim dalı başkanlarından oluşur (Md.19).	-	Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarısından fazlasıdır (Md.61)	2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Fakülte Kurulu'na verilmiş olan görevleri enstitü bakımından yerine getirir (Md.19).	Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ayrıca, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimsiz oyu <u>kullanılmaz</u> (Md.61)
Enstitü Yönetim Kurulu	Müdür başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürce gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur (Md.19).	-	Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarısından fazlasıdır (Md.61)	2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Fakülte Yönetim Kurulu'na verilmiş olan görevleri enstitü bakımından yerine getirir (Md.19).	Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ayrıca, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimsiz oyu <u>kullanılmaz</u> (Md.61)
Yükseköğretim Kurulu	Müdür başkanlığında, müdür yardımcıları ve okulu oluşturan bölüm veya ana bilim dalı başkanlarından oluşur (Md.20).	-	Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarısından fazlasıdır (Md.61)	2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Fakülte Kurulu'na verilmiş olan görevleri yükseköğretim bakımından yerine getirir (Md.20).	Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ayrıca, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimsiz oyu <u>kullanılmaz</u> (Md.61)
Yükseköğretim Yönetim Kurulu	Müdür başkanlığında, müdür yardımcıları ile müdürce gösterilecek altı aday arasından yükseköğretim kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur (Md.20).	-	Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarısından fazlasıdır (Md.61)	2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Fakülte Yönetim Kurulu'na verilmiş olan görevleri yükseköğretim bakımından yerine getirir (Md.20).	Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ayrıca, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimsiz oyu <u>kullanılmaz</u> (Md.61)
Vakıf Üniversitesi Mütevelli Heyeti	Vakıf yönetim organı tarafından 4 yıl için seçilen az 7 kişiden oluşur. En az 2/3'ü yükseköğretim görmüş olmalıdır. Başkan kendi aralarından seçilir Rektör ya da Müdür doğal üyedir.	-	Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarısından fazlasıdır (Md.61)	Mütevelli heyeti, yükseköğretim kurumunda görevlendirilecek yöneticiler ve öğretim elemanları ile diğer personelin sözleşmelerini yapar, atamalarını, öğretim elemanı dışındaki personelin	Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ayrıca, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimsiz oyu <u>kullanılmaz</u> (Md.61)

				terfilerini ve görevden alınmalarını onaylar, yükseköğretim kurumunun bütçesini kabul eder ve uygulamaları izler. Öğrencilerden alınacak ücretleri tespit eder. Ayrıca Yükseköğretim Kurulu'nun olumlu görüşü alınmak suretiyle vakıfça hazırlanan yönetmelik hükümlerine göre diğer görevleri yürütür.
--	--	--	--	---

Kurulların çalışması ile ilgili olarak yukarıdaki tabloda özetlenen kurallar dışında uygulamada ortaya çıkan bazı hususlara da dikkat edilmesinde yarar vardır. Bu hususlara aşağıda kısaca değinilmiştir.

- Tablo incelendiğinde anlaşılacağı üzere; mevzuata göre kurul toplantılarında, toplantı yeter sayısı üye sayısının yarısından fazlası, karar yeter sayısı katılanların salt çoğunluktur. Uygulamada ortaya çıkan sorunlar hakkında verilen yargı kararlarında konuyla ilgili olarak ortaya çıkan belirsizlikler giderilmiştir. Bu çerçevede örneğin bir fakülte yönetim kurulunun Dekan, 3 profesör üye, 2 doçent üye, 1 yardımcı doçent olmak üzere 7 üyeden oluştuğu dikkate alındığında, toplantı yeter sayısının (7/2=3,5'tan fazlası) 4 kişi, karar yeter sayısının ise 3 kişiden az olamayacağı, (asgari toplantı yeter sayısı olan 4 kişiye göre) bu durumda toplantıya 3 kişi katılsa ve 3 imza olsa bile bu kararın hukuki anlamda hüküm ve sonuç doğurmayacağı dikkatten kaçmamalıdır. Bu nedenle her toplantı ve her karar açısından toplantı nisabı ve karar nisabının sağlanmasına dikkat edilmelidir.
- Yapılan toplantı ve alınan kararlarda kurullara üye kişilerin tamamının bulunması esastır. Bulunmayan üyelerin ise geçerli bir mazereti olmalıdır (Örneğin; görevli, izinli, raporlu gibi). Toplantı tutanaklarının başında toplantıya katılanların yanı sıra katılmayanların da yazılması ve katılmayış mazeretlerinin tutanağa geçirilmesi uygun olacaktır.
- Bir yönetim kurulu üyesinin (6 ay gibi) geçici görevlendirmesi veya yurtdışı eğitime gitmesi gibi hallerde görev süresi dolmasa bile yerine yeni bir öğretim üyesinin seçilmesinin, üyenin temsil ettiği kitlenin (Prof., Doç., Yrd. Doç. gibi) iradesinin kurullara yansımaları açısından uygun olacaktır.
- Toplantı sonunda alınan kararların hemen imza altına alınmasının, ortaya çıkabilecek olumsuzlukların bertaraf edilmesi açısından çok büyük önem taşıdığı, toplantılarda alınan kararların bir sonraki toplantıda imza altına alınması ya da üyelere dolaştırılarak imzalatılması durumunda hataların ortaya çıktığı görülmektedir. Alınan kararlarda toplantıda olmayan kişilerin kararda imzasının olması ya da toplantıda olan kişilerin imzasının alınmaması, yeni üye olan kişilerin imzasının olması ya da üyeliği düşen kişinin kararın alındığı toplantıda olmasına rağmen imzasının alınmaması şeklinde çeşitli aksaklıklar çıkabilmektedir. Dolayısıyla hukuken alınan kararın geçerli olması ya da sakatlanmaması açısından ve alınan kararda oyu olan ya da olmayan kişilerin hukuki sorumluluklarının doğru tespiti açısından bu hususa özellikle dikkat edilmesi gerekmektedir.
- Alınan kararlara katılmayan, karşı oy veren kişilerin alınan her bir karar için ayrı ayrı ismen belli olması gerekmektedir. "8/3 oy çokluğu ile" ya da "toplantıya katılanlardan 8'inin oy çokluğu ile" şeklindeki ifadeler uygun değildir. Alınan karara katılmayan kişilerin kimler olduğu hususunda her hangi bir şüphe olmayacak şekilde kararların imza altına alınması gerekmektedir. Ayrıca karara katılmayanların neden katılmadıklarına ilişkin açıklamaları varsa, bu açıklamanın da kararın eki olarak kayıt altına alınması gerekmektedir.
- Kararların aynı sayfa içerisinde ardı ardına alındığı durumda her sayfanın altına katılan üyelerin her sayfada parafının olması ve son sayfada imzaları açılarak imzalanması, her bir kararın ayrı bir sayfaya kaydedilmesi şeklinde bir yöntemin belirlenmesi durumunda ise her bir kararın katılan üyeler tarafından imzalanması gerekmektedir.
- Karar defterlerinde Raportör olarak katılan kişilerin kararları imzalamasının, toplantı ve karar nisabının hesaplanmasında karışıklıklara yol açabileceği değerlendirildiğinden, raportörlerin imzası yerine kararların altında paraflarına yer verilmesi daha uygun olacaktır.
- Kararların kayıt altına alınması ve muhafazasının güvence altına alınması açısından kararların karar defterine alınması ya da alınan kararların karara defterine yapıştırılması, defterin her sayfasının 1 den başlayarak numaralandırılmış olması ve kararlar eğer yapıştırılıyor ise yapıştırılan sayfaların dört kenarından, mührün yarısı defter sayfasına, yarısı yapıştırılan sayfaya gelecek şekilde mühürlenmesi gerekmektedir.

